

La Suda Kruco

Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.

Redakcio-Administracio :

Box 731F, Elizabeth-str. P.O.,
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj) :

Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 pencoj.
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj

Specimena numero-unu respondkupono aŭ 30 c. U.E.A. kupono.

Unu numero: 4 pencoj

Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

N-ro 100 (Ninth Year).

Melbourn (Melbourne), Australio.

10 Oktobro 1928

ESPERANTURE HAS "NO LITERATURE."

Speaking recently of Esperanto the librarian of a well known University expressed disapproval of the language on the ground that it has no literature.

This is a common objection: let us see what it is worth. We must first determine what is meant by a literature; it is reasonable to assume that a national literature is intended.

Esperanto being the international language it follows that in that sense it has no literature of its very own.

Esperanto, nevertheless, is enriched by the fact that all national literatures belong to it. Esperanto is the key to all literature, by means of which the treasure hitherto hidden in unknown languages is revealed to us.

Esperanto gives to the world a wealth of literature greater than any one national tongue can possibly give. It is argued that the beauty which lies in national idiom is lost when translated into Esperanto. Suppose that be granted, is it not plain that the loss is felt only by the people whose mother tongue is translated.

To the people of all other nations the work receives added strength and euphony when expressed in Esperanto. Let us suppose an English standard work is translated into, say Polish. The result is truly disappointing: the finer shades of meaning and the charm of English idiom cannot be expressed in Polish. To a Polish reader an English classical work becomes

commonplace. So with any national classic translated into another national tongue direct.

We may assume the same work translated into Esperanto and retranslated into twenty different national languages. It is obvious that the final result is entirely different.

Esperanto catches the most delicate phases of thought and expression, and the various national translators are able to give full effect to these, in making their translation in the national tongue.

In this way Esperanto becomes the only true medium by which all that is best in national literatures may be brought to students of other nationalities. With a wider knowledge of Esperanto there should be no need for translating again into national languages.

If by literature we mean only the artistic method of expressing thought, do we not fail to apprehend its true meaning? Form and colour in a picture are to be commended, but unless the painter expresses the spirit which lies in and beneath his subject, then he fails in his work. The true master holds power to express thought and spirit underlying it. His work is literature of the highest degree.

Here, then, Esperanto comes into its own. The international auxiliary language lends itself to the expression of the most subtle forms of thought. This is shown in a remarkable manner in the Esperanto translation of the Bible. It is evidenced in

the beautiful translations of many of Shakespeare's works. As we can speak of this from an English point of view, so do other peoples of other countries speak likewise from their point of view.

Shall we not welcome a world-wide medium which enables every man and woman to acquire knowledge of the best world literature.

In this sense Esperanto has a literature expressed in terms of great magnitude.

We decry parochialism in state affairs, shall we tolerate it as applied to literature.

AN INTERESTING PROPOSAL.

Revival of N.Z. Esperanto Association.

A special meeting of the Auckland Esperanto Society, arranged for the purpose of considering a proposal emanating from Mr. C. J. Adcock, U.E.A. delegate at Drury, Auckland, regarding the resuscitation of the now dormant New Zealand Esperanto Association, was held at the New Church Hall, on the 10th September. The Society's president, Mr. J. S. Russell, presided over a fair attendance. A proposed constitution was drawn up and it was decided to communicate with the Esperanto groups in various centres with a view to organising on a national basis. Also, a resolution was passed that the time was ripe when Esperanto should be introduced into the New Zealand schools as an optional subject on the same footing with Latin and French.

The following, published for the information of N.Z. readers of the Suda Krucio, is an outline of the proposed constitution:—

(1) Full membership to the N.Z. E.A., including a subscription to the Universal Esperanto Association and the Suda Krucio, to be £1 annually;

(2) Membership to the N.Z.E.A. and the S.K. to be 10/- annually;

(3) Membership to the N.Z.E.A. only to be 5/- annually;

(4) Of the membership fee to the N.Z.E.A., 3/- should be retained by the group or club concerned, and 2/- to be paid to a central fund.

New Zealand Esperantists, also persons supporting the international language idea, who are desirous of obtaining further details, are invited to communicate with Mr. Adcock, whose address is quoted above.

KRONIKO.

MELBURN, Vic. — S-roj Rawson kaj Ballard faras bonan laboron por la disvastigo de Esperanto, per la brodkastado de paroladoj pri la lingvo, kaj la bona semo nepre fruktiĝos.

La dancadoj kiuj okazis dum Aŭgusto kaj Septembro, ĉe la Melburna Societo, estis tre sukcesaj, kaj tiuj kiuj alestis pasigis tre feliĉan tempon. F-ino. Brown tre dolĉe kantis "Come to the Dance," kaj s-ro. Bishop deklamis komikan skizon, la verko de Conan Doyle. Kvarvoĉa kanto "La Rompiginta Ringeto" kantita de kelke da Societanoj, ankaŭ donis plezuron. Por propagandi la lingvon inter la gastoj la prezidanto rakontis arekdoton Esperante, kiun ripetis angle s-ro. Clarke.

Nur ses personoj ĉeestis la pikniko de la Melburna Esperanta Societo lastan dimanĉon, eble la aliaj estas faritaj el sukero. Por vojaĝi tien, ni trevis malplenan fakon en la vagonaro kaj tiel estis multe da Esperanta parolado. Regulo estis proponita ke ĉiu devas pagi unu ŝilingon kiel mulpuno por ĉiu Angla vorto dirita. Pro tio iu sinjorino ŝuldas 8 funtojn sterlingajn al la klubo.

Kiam ni alvenis ĉe Hurstbridge ni promenadis kaj ankoraŭ parolis. La suno brilis tre bone, sed pro la nuboj kaj la pluvo, ni ne povis vidi ĝin. Ni intencis kapti fantomon, kiu loĝas tie, sed anstataŭe la pluvo kaptis nin.

Ni kolektis florojn, sed ne tro multe, ĉirkaŭ tri branĉoj da smilako.

La revenvojaĝo estis tro mallonga, ŝajnis al mi ke ĝi daŭris nur kelkaj minutoj anstataŭ unu horo. Fine ĉiuj diris, ke ili tre ĝuis la ekskurson malgraŭ nebona vetero.

AUCKLAND, Nov-zelando. — La ĉefa topiko de intereso loke dum la pasinta monato estis rilate al propono revivigi la malnovan naciaron asocion. Kvankam restas multe da laboro esti farota antaŭ ol tio realiĝos, la ĉi-tiea klubo jam konsideris favore la proponon, plena raporto pri kio aperas en alia kolono de tiu ĉi numero de S. K.

Polemiko pri Esperanto en la lernejoj estis kondukata dum Septembro en unu el la ĉiutagaj gazetoj — N.Z. Herald. Du spertaj samideanoj, S-roj E. A. Watkin kaj C. J. Adcock, kiuj ambaŭ estas instruistoj, antaŭenmetis tre firmajn kaj konvinkigajn argumentojn en la favoro de la enkonduko de Esperanto en la N.Z. 'ajn lernejojn.

WELLINGTON, N.Z. — Trapasinte la unuan jaron de sia ekzistado, la loka klubo okazigis ĝeneralan kunvicon la 21a de Aŭgusto. Bona nombro de gemembroj ĉeestis, kaj S-ro L. E. Dust, U.E.A. Delegito, prezidis. La sekretario prezentis la jaran raporton, kio montris ke la klubo posedis 34 financajn gemembrojn je la jarfino; kaj ke bona laboro estis farita en diversaj kampoj dum la jaro. La bilanco kluba estis kontentiga, kaj kvankam nur malgranda sumo konstante restis mane, sumo kalkulita je pli ol £40 — havigita per loterio kaj speciale markita por provizi meblaron por la klubejo — ankoraŭ kuŝas banke. Post ĝenerala diskuto ambaŭ estis adoptitaj.

La elekto de oficistaro por la novjaro rezultis jene:—Prezidanto: S-ro E. C. Jack; Vic-prez.: S-ro V. L. M. Daniel; Sekretario: S-ro Bertram Potts, D.B.E.A.; Kasisto: S-ro L. E. Dust, D.B.E.A.; Libraristino: F-ino W. Tricker.

BRISBANO (Kvinslando - Queensland). — La societanoj (ĉefe la agema sekretario, fraŭlino Carrick) preparis amuzan kaj interesan manuskriptan gazeton titolitan "La Brisbane Bleko." La gazeto enhavis kutiman peze seriozan ĉefartikolon, informojn pri aktualaj epizodoj, anoncojn, angulon de l' poetoj, k. t. p. Oni legis ĝin en unu kurveno de la societo, kaj la anoj ne estis malgajaj. Oni nun projektas aperon de dua numero.

Dankon al sinjoro A. McLeod, el la firmo Harrington kaj k-io, ni denove havis interesan prezentadon de lumbildoj. La temo estis Skotlando, kaj la bildojn flue klarigis unu societano neniam vizitinta tiun landon; oni montris ankaŭ kelkajn bildojn de aktualaj aferoj.

SYDNEY, N.S.W. — La membraro de la Sydney Klubo ankoraŭ kreskas, dank' al la propagandaj kunvenoj ĉe la Sydney Domain, iniciatitaj de sinjoro Crago, kaj daŭrigitaj de kelkaj entuziasmaj samideanoj kiuj donas ĉiuj dimanĉan posttagmezon al fervora laborado por nia movado. Ĉiusemajne estas akceptataj inter du kaj ses, aŭ eĉ pli, novaj anoj. La nombro de novaj anoj ja estas tiom grande, ke oni sentas ne sufiĉon da instruantoj. Proksimume ok kursoj estas nun en progreso en ĉiuj gradoj de komenctoj ĝis progresintoj, kaj la entuziasmo lerni tiel kreskis, ke oni trovas ke estas necese havi unu-du klasojn

eĉ je la socialaj vesperoj. (en aparta ĉambro).

Krom ĉio ĉi, du novaj grupoj estiĝis lastatempe. Unu estas fondita de la fervorega doktoro Williams, ĉe la Lidcome Ŝtata Hospitalo, kie li oficas. Tiu ĉi grupeto konsistas el proksimume dek flegistinoj de la hospitalo kaj ĉiuj el ili estas sufiĉe fervoraj porti verdan stelon.

La dua grupo estis fondita de fraŭlino H. Anderson ĉe North Sydney. Tiu ĉi grupo ĵus formiĝis, kaj je skribtempo plua informo ne estas havebla.

Tri ĝuindaj lekcioj estis liverataj dum la monato, de bone konataj gesamideanoj. Fraŭlino H. Anderson faris tre interesan paroladon pri "Stonehenge," kaj en alia vespero doktoro F. J. Williams paroladis pri siaj spertoj en la insuloj de la Suda Pacifiko.

Sed eble la plej interesa el la tri, pro ĝia propaganda materialo, estis tiu de sinjoro G. Fleming, kiu parolis Angle pri "Lingvoj de la Brita Imperio." Li diris, ke, aŭdinte homojn diri, ke la Angla devas esti la mondlingvo, li decidis esplori la aferon, kaj prezentis al la klubo la rezultatojn de tiu serĉado. Li diris, ke la Angla lingvo ne estas universale uzata en la Brita Imperio. Ekzemple en Suda Afriko oni havas du oficialajn lingvojn, la Angla, kaj la Holanda. En la parlamentejo de tiu lando, oni rajtas fari paroladon en iu el tiuj lingvoj. Same en aliaj partoj de la Imperio. En Hindujo nur 60,000,000 da loĝantoj, el 460,000,000 parolas la Anglan lingvon. Kaj en Kanado, la Franca lingvo estas tiel multe uzata, ke oni proponas la konstruadon de Franca universitato, kie la Franca estos la sola lingvo.

ANGLOJ ATENTU!

Kelkaj Angloj sonas la E kiel EJ. Dum multaj jaroj vendiĝis en ilia lando lernolibroj instruantaj, ke vokaloj en Esp-o devas ĉiam elparoliĝi longe kaj fermite. Ĝi estas plej danĝera konsilo ĉar ĝuste ĉe Angloj tiu emo jam tro sentiĝas nature. Mi aŭdis kelkajn diri jejs anstataŭ elparoli jeŝ kiel en sia propra lingvo la vorto yes, kiu havus ĝuste la saman sonon kiel la Esperanta . . . La E de Dr. Zamenhof similas al Angla E en yes, al Franca en perd aŭ pere, veniel al Angla lake aŭ Franca the.

—Dr. Privat.

KURSO PER TRADUKADO. (Kondukata de s-ro G. Gordon, F.B.E.A.)

Antaŭaj tradukoj kaj notaroj en ĉi tiu kurso aperis en la numeroj Junia ĝis Septembra de Suda Kruc. Studentoj dezirantaj kursaniĝi devus havigi al si tiujn numerojn, ĉar en estontaj notaroj ofte estos referencoj al ili. Por ricevi tradukotajn pecojn 1 ĝis 8 kaj postajn ili sin turnu al Miss Blyth, 10 Victoria av., Surrey Hills, Melbourne E10, sendante al ŝi po 4 pencoj kaj unu adresita, afrankita koverto por ĉiu peco.

TRADUKO 5 MIA KRISTNASKA PUDINGO (de J. T. P. O'Meara).

Multe da jaroj (2) antaŭ ol la maljunigon indikantaj "kornikpiedaj" linioj komencis difekti mian vizaĝon, kaj kiam kalvo (22) nek ekzistis sur mia inteligentega verto nek estis pripensata, mi perlaboris la panon (3) sur grandega paŝtbeno proksime al la konata, historia urbo (4) Bourke (elp. burk) en Nova Sud-Kimrujo.

Kiam venis Kristnasko kune kun ĉiuj siaj karaj memorigaĵoj kaj agrablaj akompanaĵoj, la regiono estis suferanta de longedaŭra senpluveco, kaj estis evidente, ke se la kluzoj de la ĉielo ne baldau malfermiĝos (5) kaj priverŝos (6) la sunbruligitajn (7) terojn, ĉiu bruto (8) sur la paŝtbeno mortos (5) de malsato. Kune kun tri kundungitoj mi kamploĝis en loko malproksime de la biendomo. Ni interŝanĝis la kutimajn Kristnaskajn salutojn, kaj poste mi diris, ke mi pensas (9), ke estus (10) rompo de la decreguloj, se ni pasigus (10) la tagon ne farinte (11) Kristnaskan pudington. Mi ankaŭ diris, ke mi tre malmulte scias (9) pri la maniero ĝin fari, kaj mi proponis, ke ni kvarope interkonsilu kaj kiel eble revoki en la memoron (12) ĉiujn konsistaĵojn (13) de la mistera kuraĵo.

—Mi scias, ke faruno estas la ĉefa ingredienco (13), — diris unu.

Tute ne, — kontraŭdiris alia, — sekvinberoj kaj Korintaj sekvinberoj, (11) estas tio.

—Enmetu pecojn de citronŝelo, — sugestis tria, — kaj iom da brando por doni al ĝi guston.

Tiamaniere ni ne kontentige diskutis kvaronon (15) da horo.

Ni decidis loti (16) pri tio, kiu devas havi la grandan taskon fari la pudington, kaj feliĉe aŭ malfeliĉe min trafis la loto (16).

Miaj künuloj kaptis siajn ĉevalojn kaj foriris de mi al sia laboro. Mi

forte sentis la respondecon pri la tasko entreprenata (17). Apenaŭ mi ŝutis la farunon sur la tablon, unu el miaj kamaradoj returne galopis la pordon. — Hej, amiko, — li ekkriis, — Vi forgesis la ovojn. Mi trovis du ovojn de emuo (18) en la arbustaro. Ili estas tiel freŝaj, kiel lekantoj; enmetu ilin en la pudington, ili donos al ĝi koloron. — Mi opiniis la proponon bona (19) kaj konsentis. Unue mi dubis pri tio, kiom uzi da faruno. Tial, ke (20) ni estis kvar, mi pensis, ke ĉirkaŭ du funtoj (0.90 de kilogramo) por ĉiu estus sufiĉa kvanto. Ne havante pesilon, mi perokule kalkulis ok funtojn (3.62 kil.) da faruno. Ĉirkaŭ (21) tri funtojn (1.36 kil.) da Korintaj sekvinberoj kaj egalan kvanton da sekvinberoj. Prave aŭ malprave mi kalkulis, ke dum la bolado la granda kaj pezo de la pudingo tre malpliigos (5) antaŭ ol finiĝos (5) la kuirado.

(daŭrigota) NOTARO 5.

1. Preseraro. En Trad. 3, noto 5 oni korektu "sidante" (sidanta). — 2. "multe da" Notaro 4/10. — 3. aŭ "vivrimedojn." — 4. Ne metu "de" inter "urbo" kaj la nomo de urbo. — 5. "opened," "watered," "would perish." En Esperanto oni uzas la estontan verbtempon. Cox 220, 221, 232. En Cox 221 la vortoj "of speaking" estas skriberaro anstataŭ "sp. ken of." — 6. "priverŝi," Ps. 6/6, F. And ii, 23/9. — 8. Ĉiu hejma kvarpieda besto (ĉevalo, bovo, porko, ktp.) estas bruto. — 7. Jeremia 17/6. — 9. Rimarku, ke oni logike uzas la estantan, ne estintan verbtempon. Noto 4 supre. — 10. "would." Rimarku la kondiĉan (supozan) modon. Cox 193. — 11. Participa Adverbo. Notaro 2/10. — 12. "recall." Rab. 33/14. — 13. "ingredienco" ankoraŭ ne estas en CKL, tamen Zam. uzas la vorton en Mart. 3/5. — 14. Ne "riboj," kiuj estas la ruĝaj kaj nigraj "currants." — 15. Oni povas uzi akuzativon por esprimi daŭron de tempo. Aŭ "dum kvarono." Cox 68 (3b). — 16. "loti," 1 Sam. 14/42, Jos. 19/1. — 17. Participa Adjektivo. Notaro 1/20. — 18. "emuo" (Verax) aŭ dromajo. — 19. Predikata Adjektivo. Oni ŝubkomprenas "esti" antaŭ "bona." Cox 108. — 20. "tial, ke" aŭ "pro tio, ke" aŭ "ĉar." — 21. Oni uzas akuzativon, ĉar ĉi tie "ĉirkaŭ" ne estas prepozicio. Oni povas konsideri ĝin samsingnifa kiel "proksimume." — 22. Estas diferenco inter "senhara" (hairless) kaj "kalva" (bald). Marta 151/11, Lev. 13/41.

MIRINDA FIŜO AŬSTRALIA.

La hejmo de la manglo estas la riveraj bordoj kaj marĉoj en Norda Aŭstralio. Ĉi tiuj manglaj marĉoj estas la hejmo de unu el la plej neordinaraj fiŝoj en la mondo; la eta saltanta mangla fiŝo, aŭ "Johnnie Jumper," (Saltanta Johano), kiel la Kvinslandaj infanoj nomas ĝin. La scienca nomo de la malgrandulo estas tre impona, nome, *Periophthalmus Koelreuteri*. Bone ĝi meritas sian imponan nomon, ĉar la historio de la malgrandulo estas fama, eĉ inter fiŝhistorioj, kiuj, ja, estas nenombrelaj, kaj, stranga afero, la historio estas tute vera.

Se vi vidus manglan fiŝon dum ĝi kuŝas en la malprofunda akvo apud la radikoj de manglo, vi ne rimarkus ion eksterordinaran. Nur malgrandan, grizan fiŝon, havantan ĉi-tie kaj tie blankan punkteton aŭ rozetbrunan strion. Certe ĝi havas okulojn kiuj elstaras el la kapo; tre elstaras, kvazaŭ la posedanto estas en konstanta miro pri io. Sed rigardu denove. Tiu ne estas ordinara fiŝo, sed vera fiŝa mirindaĵo. Subite ĝi negas ĝis mangla radiko kaj komencas grimpi el la akvo. Ĝi grimpas facile kaj restas tie komforte sidanta sur mangla arbo — fiŝo el la akvo, sed tute ĉe sia hejmo. Ĝiaj brustaj kaj pelvaj naĝiloj ŝajne estas same kiel ĉe aliaj fiŝoj, sed se vi intente rigardus vi vidus, ke ili estas speciale alfaritaj por kroĉado. Ĝi uzas la pelvaj naĝilojn por firmigi sin, kaj la brustajn kiel manojn. Sed vi ankoraŭ ne vidis ĉiujn ĝiajn kapablojn. Subite ĝi forlasas sian seĝon sur la manglo, kaj saltas malsupren ĝis la akvo, kaj ŝajne saltetas sur la supraĵo per mallongaj saltetoj, simile al kangaruo. Ĝi atingas la bordon kaj elsaltas sur la sablon en la plej natura maniero imagebla. La saltanta mangla fiŝo iradas sur la tero kun preskaŭ la sama facileco kiel en la akvo. Ĝi uzas la naĝilojn kiel krur-ojn. Laŭ formo ĝi similas malgrandan fokon, sed sur la tero ĝi estas

ne tiel malgracia kiel foko kaj ĝi saltas facile tute same kiel malgranda kangaruo.

Observanto diras, — Troviĝas centoj da ĉi tiuj malgrandaj fiŝoj en la manglaj marĉoj en la Flinders insuloj kaj ni riskis la ĉeeston de aligatoroj por ke ni pli proksime povu studi ilin. Kiam ni alproksimiĝis ili forkuris ĉiudirekte kaj per siaj elstarantaj okuloj rigardis nin de oportunaj lokoj sur la manglaj radikoj. Kiam ni ĉasis ilin ni ne povis kapti eĉ unu. Fine ni elprovis aliajn rimedojn. Apenaŭ ni staris senmove, la fiŝoj venis amase ĉirkaŭ nin kvazaŭ instigitaj de scivolemo. Ni restis dum horoj inter ili. Ili vere svarmis ĉirkaŭ nin, mordetis niajn piedfingrojn kaj eĉ grimpis sur niajn piedojn. Do, krom siaj aliaj ecoj, ĉi tiu mirinda malgranda mangla fiŝo konsumiĝas de nesatigebla scivolemeco.

(Laŭ Donald Thomson, en "The Herald," Melbourne, — Tradukis Karlo Madrigalo).

AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Ni kvitancas la ricevon de donacoj kaj abonoj jene:— (la daton post la nomo kaj sumo montras al kiu dato la abono estas pagata) J. Henderson, 4/6, Marto '29; I. P. Hanks, 9/-, Sept. '28; A. Greiser, 9/-, Aŭg. '30; H. E. Calwell, Anonco, Feb. '29; F. Trewin, 4/6, Sept. '29; H. Byatt, donaco, 5/6, 4/6, Julio '29; F. R. McArdle, 4/6, Aŭg. '28; M. Cullington, 4/6, Aŭg. '29; J. Widdowson, 4/6, Aŭg. '29; P. Abbott, 4/6, Junio '29; Grupo Espero, 5/-, Julio '29; J. Dingli, 4/6, Jan. '29; M. Helm, 4/6, Junio '29.

HENRY E. CALWELL (Reg.)

Kuaracadas malsanulojn kun bonegaj rezultatoj per Osteopathy, Chiropractic, Dieto kaj aliaj sendrogaj metodoj.

Donas informon senpage.
11 COLLIINS ST., MELBOURNE.
Tel.: Cent. 4018.

HAROLD PUDNEY

Specialisto pri Fontanplumoj

Se vi havas kriplan fontanplumon, kiu malhelpas vian skribadon portu ĝin al li, kaj li malkare rebonigos ĝin. Aŭ ĉu vi deziras fontanplumon POR VI MEM AŬ POR VIA AMIKO? Li havas multajn el ĉiu speco, je prezo facila por via monujo. Li speciale prizorgas mendojn per poŝto. Memoru la adreson

7 EQUITABLE PLACE, MELBOURNE.

INTERNATIONAL ESPERANTO MUSEUM.

Support of Austrian Government.

Last year Dr. Leon Zamenhof conceived the idea of founding an international Esperanto museum to mark the 50th anniversary of our language. Herr Steiner of Vienna, acting on this, tried hard to interest a sufficiently influential group to the end that they might give their help in the matter. As a result of his efforts he was able to form a committee composed of, among others, the Chancellor (Dr. Seipel), the Minister of Commerce, the deputy Lord Mayor, and Cardinal Piffl. The Government then promised him a hall but owing to the shortage of space in the State buildings at the time, the best that could be done was to grant the use of a room for preparatory work. This was found unsatisfactory, and after some time a better place was afforded the committee, and there material was received from early contributors to the museum. Up to the present 64 lists of gifts have been received.

Although affairs are being conducted in a most trustworthy manner, a certain hesitation on the part of Esperantists is observed. This is quite understandable when one considers the high value attached to the materials which it is desired the museum should contain, and the risk of sending them without sufficient guarantee from perhaps remote corners of the world. This sense of responsibility on the part of the Esp-ist public is respected, and every effort is to be made to ensure the highest guarantee to those sending their gifts or loans.

From the first it was felt that the best solution, although the one attended with most difficulty, would be for the museum to be placed under State control. So, after prolonged discussions with the director of the National-bibliothek, it was arranged that the museum should be attached to that world-famed institute as a separate collection. The National bibliothek, dating from the 15th century, is one of the finest libraries in the world. The present inventory of books is over 1,200,000, besides 30,000 manuscripts.

The fact that the I.E.M. will be situated in the most famous square in Vienna, and in the N.B., which is brought under the eye of every foreign visitor, will undoubtedly prove a most telling public presentation of

Esperanto, and will surely convince the most sceptical that the language occupies an important niche in human activity.

Thus the two chief problems are solved. First, the financial. The large and imposing halls are free to the movement; no care need be felt as to lighting, telephone, heating and so on; further, there is the advantage that into our collection all volumes dealing with the I.L. problem will automatically be transferred from the N.B. Secondly, permanence. There could be no firmer guarantee of permanence and fair treatment than that given by the National-bibliothek. It is hoped that this will induce our organisations and individual sam-oj to aid in making the museum a fitting centre for the conservation of all Esperanto material worth such. But this alone would not be enough. In spite of the generous support of the State, the committee will be able to fit out the I.E.M. as it should be done, only by a regular income to meet costs of correspondence, etc. It is therefore urged that all that are able take out a membership card at 1.20 Sv. fr. and so help the work forward.

And so the widely shared wish of Dr. Privat, expressed in a speech at the 16th Univ. Kongreso, has been granted. He said: There opens for Vienna a wide field of international activity. . . . At every step one sees imposing palaces in such great number that the idea presents itself, Why are not some of these used as the headquarters of new universal institutions?

The museum will be officially opened in July-August, 1929.

Address: Intern. Esperanto Muzeo, Wien 1, Annagasse 5, Austrujo (Austria E-tisto).

POŝTKARTOJ de D-RO ZAMENHOF KAJ S-RO. ĈE.

Du belajn poŝtkartojn kun la portretoj de nia Majstro Dro. Zamenhof kaj nia senlaca propagandisto Sro. Andreo Ĉe estas eldonitaj en Svedujo de Eldona Societo Esperanto, adreso Poŝta fako 698, Stockholm, 1. La kartojn certe ŝatos la esperantistaro tutmonda. En Svedujo granda kvanto jam vendiĝis. La prezo estas po 1, 5— svisaj frankoj aŭ egalvaloro por dek pecoj. La profito estas uzota por la propagando de S-ro Ĉe en Svedujo.

LETERO EL RUSUJO.

The following extract from the letter of a Russian schoolboy will interest teachers, more especially those who follow the experiments of Daltonism.

Sovet-Laborlernejo:—En Sovetio ekzistas tre multaj 7-klasaj lernejoj. En ili la infanoj, kiuj ĝis la 8a vivjaro ne povis legi aŭ skribi, post 7 jaroj fariĝas tute "alfabetaj," klas-konsciaj civitanoj kun vico da ellernitaj laborkutimoj. En laborlernejo la infanoj ricevas ne nur teoriajn sciojn sed dum ĉiutaga lernado ili ankaŭ praktike laboras. Kun la lernado la proletaj infanoj estas laborkutimigataj. Ekz., lernante fizikon ili faras modelojn en siaj laborejoj k.t.p. Tiel same en ĉiuj aliaj lecionoj. Neniu tasko estas lernata sen praktika ekzercado. Krom la lernado, kiu meze daŭras 4-5 horojn potage, nia infanaro okupas sin pri organiza soci-laboro. En la lernejoj ekzistas infana "memregado," kies konstruado estas sufiĉe interesa. Ĉiu klaso elektas sian grupan komitaton, kiu gvidas ĉiujn grupajn aferojn kaj laboron, faras kunvenojn, preparolas la atingojn, k.t.p. La prezidantoj de l'grupaj komitatoj eniras la komitaton tutlernejan — "ekzekutivan." Sub la pedagogoj ĝi gvidas la tutan socian kaj kulturen laboron de la lernejo. En tiu komitato partoprenas ankaŭ reprezentantoj de kulturkomisiono. La lasta havas klubon, bibliotekon, ludejon, diversajn rondetojn, laborejojn k.t.p. En la lernejo estas varmaj matenmanĝoj por la infanoj. Ili estas malkaraj, sed la infanoj de malriĉuloj ricevas ilin senpage. Krom tio ekzistas en la lernejoj kooperativoj, kie oni vendas paperon, kalendarojn, kaj ĉion por lernado bezonatan.

Ĉiu lernejo eldonas murgazeton, kaj ĉiujn krome multajn ekzemplerojn de infanaj gazetoj. La rilatoj inter niaj instruistoj kaj lernantoj estas tre amikaj.

Cu oni punas la lernantojn? Kompreneble ne, ĉar niaj lernantoj mem bone scias, ke la instruistoj amas disciplinon. Trovante ĉiam en tiaj bonaj kondiĉoj, ricevante bonan spiriton, niaj infanoj kutimiĝas al kolektiva laboro kaj vivo.

El alia letero:—

Est. sam-o! Mi, komencanto, studas Esp-on en fervoja klubo en Sverdlovsk, ĉefurbo de Uralo. Ĝi havas nur 170,000 loĝantojn. En ĝi ne es-

tas eĉ tramoj, dum iradas la grandaj aŭtobusoj. Estontjare oni konstruos la tramojn. Mia profesio estas telegrafisto. Se mi deĵoras lunde de la tria posttagmeze ĝis la naŭa vespere mi devas marde deĵori de la naŭa matene ĝis la tria p.t., kaj la saman tagon de la naŭa vespere ĝis la naŭa matene. Post tio mi havas du tagojn da libertempo, t.e., merkrede kaj ĵaŭde. Vendrede mi komencas deĵori de la tria p.t. ĝis la naŭa vespere k.t.p. Dum la noktaj deĵoradoj mi havas rajton ripozi kvar horojn.

Laŭ la nova statistiko ekzistas en nia lando 16,366 organizitaj E-tistoj en 778 lokoj kun 527 Esp-aj rondoj; 2272 artikoloj aperis en la gazetoj. Esp-o estas jam multloke oficiale aplikata. Multaj aliaj sukcesoj montras la progresadon de ĝi en nia lando. Inter la 10-12a de Nov. en Moskvo partoprenis preskaŭ 1000 delegitoj el pli ol 70 diversaj landoj. Ankaŭ la kongreson partoprenis Esp-a delegitaro konsistanta el 23 personoj el 12 landoj. Dum la kongreso, laŭ iniciato de l'Esperantista delegitaro, estis kolektita granda listo de subskriboj sub sekvanta propono:—

Konstatante la grandan malfacilecon kaj perdon de tempo, kiu okazas pro lingva diverseco dum interrilato de diversnaciaj reprezentantoj, dum traduko de la paroladoj en ĉiu internacia kunveno, dum praktika disvastigo de inform-materialo unulingve preparita, kaj observante samtempe, ke estas bezonata unu certa helplingvo internacia por plifaciligo de la rilatoj inter Sovetio kaj alilando, kaj ke la lingvo Esp-o malgraŭ sia nuna relativa nesufiĉa disvastigiteco, tamen jam liveras grandan utilon por internacia korespondado kaj kultura interkonatiĝo, — ni, subskribintoj el diversaj landoj de la mondo, veninta por festi 10-jaran jubileon de Oktobra revolucio, proponas sekvantan deziresprimon:—

1. Celante plivastigon kaj pliprofundigon de la rilatoj inter Sovetio kaj alilando, estu rekomendata kaj allasata uzado de la lingvo int. Esp-o en leteroj, kunvenoj kaj aliaj okazoj, kiam aliaj lingvoj liveras embarason por interkompreniĝo.

2. Estu utiligata la helpo de la nun ekzistanta progresema Esp-a gazetaro kaj gruparo kiel peranto kaj ligilo por diskonigo de la informoj kaj artikoloj pri la vera stato en Sovetio kaj por organizo de kultur-kontakto

kun Sovetio, ĉu individua, ĉu kolektiva.

3. La societo por kultur-kontakto inter Sovetio kaj alilando kune kun la koncernaj fakasocioj, kaj gazetoj, zorgu pri starigo de regula Esperanto-lingva informa kaj traduka servotio, kie eblas tia arango.

Tiu deziresprimis estis subskribita de 250 delegitoj el 27 div. landoj.

Via amiko Boris Girev.

THE FRENCH PRESS AND ESPERANTO.

Following the example of various technical organs in several countries, the great Parisian monthly review "Parures," devoted to the Fashion industries, publishes regular articles in Esperanto. "Pax," the organ of international economy and politics, published in Paris, has adopted the same course for the purpose of attracting the attention of foreigners to its pages.

—I.E.S.

BOOKS WORTH READING

Batalo de l'vivo Dickens

Paper Covers, 1/3 (Postage, 3d.)

—

La Faraono, 3 Vols. Prus.

Paper Covers, 7/6 set (Post. 1/6)

—

La Karavano Hauff.

Paper Covers, 1/9 (Postage 3d.)

—

La Lastaj tagoj de Zamenhof

Paper Covers, 9d. (Postage 2d.)

—

Lilio Sinnotte

Cloth, 2/9 (Postage 3d.)

—

La Bibliotekisto,

Melbourne Esperanto Society,

Box 731 F, Elizabeth St. P.O.,

MELBOURNE.

AVIATION AND ESPERANTO.

The Director of the Farman Aviation Lines, on the 5th December, 1927, addressed a letter to the Secretary-General of the Esperanto League of Postal, Telegraph and Telephone Servants, in which he stated that Esperanto alone is capable of remedying the difficulties occasioned to aerial traffic by diversity of language. The company has therefore decided to have its pilots taught Esperanto.

—I.E.S.

GAZETOJ RICEVITAJ.

Aŭstria Esperantisto, 7-8; Arbeiter-Esperantist, 8; British Esperantist, 281; Belga Esperantisto, 6; Bulteno de la Antverpena E. Komitato, 7, 8; Bulteno de la E. Pres-Agentejo, 16; Esperanto-Junularo, 5-6; Heroldo de Esperanto, 30; La Tagigo, 5; Le Revue Orienta, 8; Oomoto, 35; Svenska-Tidningen, La Espero, 7.

Melburna Esperanto-Societo, Prezidanto, s-ro J. Skurrie; sekretario f-ino V. Cox. Poŝta adreso, Box 731F, Elizabeth-str. P.O., Melbourne. Kunvenejo: Public Benefit Bootery Building, 5th Floor, 323-325 Bourke St., Melbourne. Vendrede vespere, je la oka horo.

Sydney Esperanto Society. Kunvenas ĉiun jaŭdon de 8-10 p.m. Ĉe dua etaĝo, "Manning Building," 449 Pitt Street, Sydney. Kontraŭ "Hotel Sydney" kaj apud la ĉefstacidomo. Prezidanto; d-ro F. J. Williams; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfahl, 174 Burwood Road, Burwood.

Brisbana Esperanto-Societo kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 3-a etaĝo, King House, Queen-str.. Prezidanto: Maŭrice Hyde, F.B.E.A. Vicprezidantoj: Fraŭlino R. MacPherson, Klement Kidd. Sekretariino: Fraŭlino E. B. Carrick, Office of Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Kvinslando-Queensland).

WELLINGTON ESPERANTO CLUB—Meets every Tuesday, 8 p.m., in the Y.M.C.A., Willis St., Wellington. Visitors always welcome. President: S-ro L. E. Dust; Vice-President: S-ro E. C. Jack; Secretary, S-ro Bertram Potts, F.B.E.A., 34 Argentiné Avenue, Miramar, Wellington, N.Z.